

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Соціальна робота в цільових групах»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	23 Соціальна робота
Освітньо-професійна програма	«Соціальна та молодіжна робота»
Тривалість викладання	5–6 й семестри (9–12 чверть)
Кількість кредитів	7,5 кредитів ЄКТС (225 годин)
Заняття:	Осінній та Весняний семестри
лекції:	Осінній семестр – 1 години на тиждень Весняний семестр – 2 години на тиждень
практичні:	1 година на тиждень 1–2 чверть 4 години на тиждень 3–4 чверть
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=6920>

Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

	<p>Викладачі:</p> <p>Хожило Ірина Іванівна д.держ.упр., професор, професор кафедри Персональна сторінка https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Khozhylo/Khozhylo.php E-mail: Khozhylo.I.I@nmu.one</p>
	<p>Кравцова Тетяна Василівна к.т.н., доцент, доцент кафедри Персональна сторінка https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Kravtsova/Kravtsova.php E-mail: Kravtsova.T.V@nmu.one</p>
	<p>Соляник Марина Геннадіївна канд. пед. наук., доц. Персональна сторінка: E-mail: Solianyuk.M.H@nmu.one</p>

1. Анотація до курсу

Основним призначенням викладання навчальної дисципліни «Соціальна робота в цільових групах» є формування фахових компетентностей у здобувача вищої освіти для роботи з представниками різних соціально-вікових груп. Під час вивчення цієї дисципліни Ви структуруєте знання про систему соціальної роботи в цільових групах як окремий напрям державної соціальної політики України; дізнаєтесь про особливості роботи з цільовими групами в умовах дії правового режиму воєнного стану (внутрішньо переміщені особи; члени родини військовослужбовців; евакуанти та релоканти тощо). У Вас буде можливість проявити свою активну громадську позицію в питаннях побудови різноманітних програм, планів та заходів для цільових груп на місцевому рівні управління.

2. Мета та завдання курсу

Мета навчальної дисципліни «Соціальна робота в цільових групах» – формування у спеціалістів з соціальної та молодіжної роботи компетентностей на основі отримання сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок для пошуку шляхів розвитку та удосконалення соціальної роботи з різними соціально-віковими групами населення та вивчення напрямів діяльності державних, приватних та громадських інституцій, що надають допомогу та підтримку визначеній цільовій аудиторії з метою подальшого суспільного розвитку України як незалежної європейської демократичної правової соціальної держави.

Завдання курсу:

- **знати і розуміти:** сутність діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, міжнародних організацій та громадськості у сфері соціальної роботи в цільових групах населення з метою забезпечення суспільного розвитку;
- **вміти:** самостійно *аналізувати* явища та процеси, що відбуваються у соціальній сфері, зокрема, за напрямком соціальної роботи з окремими соціально-віковими групами, та *використовувати* отримані результати в практиці соціальної та молодіжної роботи.

Дисципліна викладається в 5,6-му семестрах на третьому році навчання відповідно до навчального плану.

Вивчення курсу ґрунтуються на базових знаннях, отриманих з вивчених таких навчальних дисциплін: «Соціальний захист», «Соціальна робота з молоддю», «Громадське здоров'я», «Основи медико-соціальної реабілітації».

3. Результати навчання

- **знати і розуміти** теоретичні основи соціальної діагностики та подолання проблем у складних життєвих обставинах, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки;
- **знати та розуміти** особливості розроблення перспективних та поточних планів, програм проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях;
- **презентувати** методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів;
- **пояснювати, порівнювати та приймати практичні рішення** для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки, генерувати пропозиції щодо розробки соціальних програм для окремих цільових груп на рівні органів місцевого самоврядування;
- **встановлювати та підтримувати** взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри

та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів;

– *виявляти* сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин. аргументувати, обґрунтувати, захищати власні пропозиції під час обговорення. Ставити питання та дискутувати щодо складових концепцій, які представлені іншими здобувачами.

4. Структура курсу

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу. Мета, завдання, результати. Політика курсу. Навчальні матеріали. Система та критерії оцінювання	Лекція	Силабус Презентація курсу Методичні рекомендації Рекомендовані джерела ККР	-
	Тема 1. Соціальна робота в цільових групах як навчальна дисципліна		Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичні заняття за темою 1. (№№ 1-2) Соціальна робота в цільових групах як складова соціальної політики української держави Презентація результатів індивідуального завдання	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-2 (за кожне заняття)
2	Тема 2. Соціальна робота в цільових групах як соціальна система: теоретичний та практичний зміст	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичне заняття за темою 2. (№№ 3-4) Конституційні основи формування системи соціальної роботи в цільових групах в Україні Презентація результатів індивідуального завдання	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-2 (за кожне заняття)
3	Тема 3. Соціальна робота в цільових групах як складова державної соціальної політики України	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичні заняття за темою 3. (№№ 5-6) Роль та місце системи соціальної роботи в цільових групах у межах євроінтеграційного руху України	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-2

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
4	Тема 4. Соціальна робота в	Лекція	Презентація за темою	-

	цільових групах на рівні глобального управління		Рекомендовані джерела	
	Практичне заняття за темою 4. (№№ 23-36) Роль та функції суб'єктів управління у сфері соціальної роботи в цільових групах Презентація результатів індивідуального завдання	Лекція	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-2 (за кожне заняття)
5	Тема 5. Сучасний стан соціальної роботи в цільових групах за напрямками освіта, охорона здоров'я, соціальний захист та захист прав і свобод	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичні заняття за темою 5. (№№ 7-22) Виклики війни для системи соціальної роботи в цільових групах Презентація результатів індивідуального завдання	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-2 (за кожне заняття)
6	Тема 6. Соціальна робота в цільових групах в умовах викликів війни та пандемії COVID19	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичні заняття за темою 6. (№№ 23-36) Соціальна робота в цільових групах в умовах викликів війни. Презентація результатів індивідуального завдання	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-2 (за кожне заняття)

Командне / індивідуальне завдання «Розробляємо план заходів з реалізації місцевої програми соціальної підтримки соціально вразливих категорій населення» полягає у розробленні та захисті здобувачами вищої освіти цільового плану дій у роботі з громадою. Вітається робота в команді (3-5 осіб).

Форма проведення: розроблення, презентація та захист (відповіді на запитання, дискусія) командного / індивідуального завдання перед аудиторією (бажано використовувати MS PowerPoint).

Зміст завдання: на прикладі окремої території (ТГ, району, області) чи організації сфери соціальної та молодіжної роботи, виявити одну із соціальних проблем певної категорії населення й розробити план дій щодо надання їй соціальної підтримки, результатом реалізації якого буде соціально-економічний ефект для певної громади / території.

Для представлення результатів виконання завдання необхідно заповнити відповідний шаблон, який розміщено у застосунку Teams MS Office та на дистанційній платформі Moodle.

Під час презентації і захисту результатів виконання індивідуальних завдань у межах практичних занять передбачено процедуру peer-assessment (оцінювання з боку інших здобувачів освіти).

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Комп'ютерне та мультимедійне обладнання.

Активованій корпоративній акаунт НТУ «ДП» (student.i.p@nmu.one).

Microsoft Office 365. Застосунки Microsoft Office: Teams, Forms, Whiteboard, OneNote, Project Plan.

Платформа дистанційного навчання НТУ «ДП» Moodle.

Підключення до Internet.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами *поточного тестування* під час лекції на сьомому (за темами 1-3) та тринадцятому тижні (за темами 4-5). Кожен з поточних тестів складається з 10 тестових запитань двох типів (одна правильна відповідь або декілька правильних з кількох варіантів відповідей), за кожне питання можна отримати від 1 до 3 балів залежно від його складності. За кожен з двох тестів здобувач може отримати до 20 балів. Загалом за поточне тестування отримується **максимум 40 балів**.

Здобувач може пройти онлайн-курси у форматі «неформальна освіта» з отриманням сертифікатів Міністерства цифрової трансформації України, Національного агентства України з питань державної служби, Міністерства соціальної політики України, міжнародних організацій (UNICEF, UNDP, WHO) або інших верифікованих освітніх платформ.

За умови надання/завантаження сертифікату про успішне опанування освітніх серіалів на платформі **Дія. Освіта**, зокрема за такими темами: «Протидія домашньому насильству»; «Психологічна підтримка та стресостійкість»; «Інклюзія та робота з людьми з інвалідністю».

буде зараховано теоретичну частину курсу: **за темами 1–3** (теоретичні засади соціальної роботи з цільовими групами, нормативно-правове забезпечення, етика професійної діяльності) – **20 балів**; **за темами 4–6** (технології соціальної роботи з вразливими групами, кейс-менеджмент, міжвідомча взаємодія та соціальний супровід) – **20 балів**.

Здобувачі також можуть пройти онлайн-курси на платформах **Prometheus, Coursera**, освітніх платформах міжнародних організацій (UNICEF, UNDP, WHO Open Learning Campus), за умови відповідності тематики програмі дисципліни. За умови надання сертифікатів про успішне опанування курсів з питань: соціальної роботи з дітьми та сім'ями; роботи з внутрішньо переміщеними особами (ВПО); підтримки ветеранів та осіб, які постраждали від воєнних дій; соціальної інклюзії; кризового втручання та психосоціальної підтримки може бути зараховано теоретичну частину відповідних тем дисципліни (загалом до **40 балів**, відповідно до структури курсу).

Практична частина оцінюється за результатами:

– виконання *практичних завдань*, які виконуються під час практичних занять: види завдань та розподіл балів див. у табл. розділу 4; при несвоєчасному виконання практичних завдань оцінка знижується вдвічі; загалом за виконання практичних завдань отримується максимум 40 балів.

– виконання, *публічної презентації* та захисту (відповіді на запитання, дискусія) результатів командного/індивідуального завдання, зміст якого описано у розділі 4; за результатами публічної презентації отримується максимум 20 балів.

У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 60 балів**.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
40	60	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (залік)** під час сесії. Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконаних індивідуальних завдань (дві практичні роботи), він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни.

Залік проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **60 тестових завдань** із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (**разом 60 балів**)

та **10 тестових завдань** з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 4 бали (**разом 40 балів**), причому:

- 4 бали – відповідність еталону;
- 3 бали – відповідність еталону з незначними помилками;
- 2 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкрито;
- 1 бал – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за відкриті та закриті тести додаються і є підсумковою оцінкою за

вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується відповідними нормами «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»:

https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Положення_запобіг_виявл_плагіат-2025.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо використання штучного інтелекту під час опанування курсу регламентується відповідними нормами «Політики щодо використання штучного інтелекту в діяльності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»:

https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Політика_ШІ_2025.pdf.

Здобувачі заохочуються до використання під час виконання наскрізного практичного завдання та індивідуальних/командних завдань сервісів «Репозиторію ШІ рішень для територіальних громад від EGAP» (<https://airepo.aisync.global/>) із подальшим надсиланням відгуків розробникам.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на НТУ Microsoft Office та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри державного управління і місцевого самоврядування у Facebook: <https://www.facebook.com/kafedra.publicmanagement/>.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у застосунку Microsoft Teams та на корпоративній платформі Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до чату у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету

у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «наради» в «команді» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації інституту.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Здійснюється відповідно до «Положення про визнання в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» <http://surl.li/zopmhq>.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (MS Forms). Посилання на форму буде розміщено у Teams курсу. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с.
2. Єрьоміна Л.Є. Практикум з соціальної роботи. Част. I : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Л. Є. Єрьоміна; за заг.ред. О. В. Федорової. Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2017. 140 с.
3. Лукашевич М. П., Семигіна Т. В. Соціальна робота: теорія і практика: Підручник. Київ: Каравела, 2015.
4. Маматова Т. В., Кравцова Т. В., Серьогіна Н. К. Системи менеджменту соціальної відповідальності на основі стандартів ISO як фактор забезпечення сталого розвитку. *Управління проектами та розвиток виробництва*. 2019. № 2(70). С.13–23. URL: <http://www.pmdp.org.ua/index.php/ru/2019/2-70-2019?id=1712>
5. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с
6. Науково-методичний семінар «Вплив війни з російською федерацією на громадське здоров'я в Україні та оптимізація підготовки спеціалістів з громадського здоров'я та клінічної психології здатних вирішувати глобальні медичні виклики, які зумовлені війною» (Г. Слабкий, 2023 рік). <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/53702>

7. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник / В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін. *Центр громадського здоров'я*. URL: <http://www.phc.org.ua>

8. Хожило І.І. Публічноуправлінські аспекти розбудови національної системи охорони громадського здоров'я в Україні: кол.моногр. *Модернізація публічного управління в умовах глобальних змін світового простору*: кол.моногр. Львів-Торунь: Ліга-Прес, 2021. 258 с.

Нормативні документи

1. Постанова КМУ від 27 грудня 2017 р. № 1101 Про утворення Національної служби здоров'я України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2017-%D0%BF>

2. Програма Психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в Україні. https://ukraine.iom.int/sites/g/files/tmzbd11861/files/documents/MHPSS%20Snapshot%20for%20WMHD%202022_ukr%20%283%29.pdf

3. Про затвердження Положення про Єдину інформаційну систему соціальної сфери : Постанова Каб. Міністрів України від 14.04.2021 р. № 404. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/404-2021-п#Text>

4. Про систему громадського здоров'я: закон України від 6 вересня 2022 року № 2573. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>

5. Про соціальні послуги: Закон України від 17 січня 2019 р. № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>

6. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України № 2558-III від 21.06.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>

7. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: указ Президента України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

8. Основи законодавства України про охорону здоров'я : закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII (із змінами): URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

Додаткові

1. Державне управління охороною здоров'я: теорія і практика: навч. посіб. у таблицях і схемах / І.І. Хожило, С.М. Мороз. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2020. 103 слайд-схеми.

2. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року: Протокол ООН від 08.06.1977 р. : станом на 8 груд. 2005 р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text

3. Землянська Н., Семигіна Т. Зміст соціальної роботи з трудовими мігрантами з огляду на специфіку мобільності робочої сили. *Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи: м-ли Всеукр.наук.-практ. конф.* (Умань, 11 жовтня 2019 р.). Умань : ВІЗАВІ, 2019. С. 50–53.

4. Книш С. В. Удосконалення публічного управління сферою охорони здоров'я в Україні: аналіз реформи та європерспективи. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. Вип. 1. С. 54-59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprpr_2019_1_11

5. Європейська програма роботи, 2020–2025: Спільні дії для міцнішого здоров'я. Копенгаген: Європейське регіональне бюро ВОЗ. 2021. URL: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/345924/WHO-EURO-2021-1919-41670-59496-ukr.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

6. Паршикова А. Міжнародний досвід реформування системи охорони здоров'я (досвід країн Європейського Союзу). Інформаційна довідка, підготовлена Європейським інформаційно-дослідницьким центром на запит народного депутата України. URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29185.pdf>

7. Ресурси системи охорони здоров'я в умовах війни: аналітична записка НІСД, жовтень 2022 р. <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/resursy-systemy-okhorony-zdorovya-v-umovakh-viyny-zhovten-2022r>

8. Столярик О.Ю., Семигіна Т. В. Допомога сім'ями, які виховують дітей з аутизмом: що можуть соціальні працівники? Pedagogical concept and its features, social work and linguology. Dallas: Primedia eLaunch LLS, 2020. DOI: <https://doi.org/10.36074/pcaifswal.ed1.02>

9. Khozhylo I. et al. Local self-government in the focus of the medical reform in Ukraine: analysis of powers. Theoretical and Empirical Researches in Urban Management. TERUM. Vol. 15, Issue 2, May, 2020. URL: <https://www.jstor.org/stable/26915288?seq=1>

10. Global Definition of Social Work / IFSW, IASSW. 2014. URL: <https://www.ifsw.org/what-issocial-work/global-definition-of-social-work>

Інформаційні ресурси

1. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/>
2. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
3. Спільний зі Світовим Банком проєкт МОЗ України: Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей. URL: <http://wb.moz.gov.ua>
4. Global Forum for Health Research. URL: http://www.who.int/workforcealliance/members_partners/member_list/gfhr/en/